

Sygn. akt V Ca 1157/21

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 10 grudnia 2021 r.

Sąd Okręgowy w Warszawie V Wydział Cywilny - Odwoławczy

w składzie:

Przewodniczący: Sędzia Bożena Miśkowiec

po rozpoznaniu w dniu 10 grudnia 2021 r. w Warszawie

na posiedzeniu niejawnym

sprawy z powództwa P. S.

przeciwko (...)z siedzibą w K. (N.)

o zapłatę

na skutek apelacji powoda

od wyroku Sądu Rejonowego m. st. Warszawy w Warszawie

z dnia 14 stycznia 2021 r. sygn. akt I C 2408/20

1) oddala apelację;

2) zasądza od P. S. na rzecz (...) z siedzibą w K. (N.) kwotę 450 zł. (czterysta pięćdziesiąt złotych) tytułem zwrotu kosztów postępowania w instancji odwoławczej.

Bożena Miśkowiec

Sygn. akt V Ca 1157/21

UZASADNIENIE

Pozwem z dnia 16 lipca 2020 r. P. S. wniósł o zapłatę od (...) (spółki akcyjnej) z siedzibą w K. kwoty 600 euro wraz z ustawowymi odsetkami ustawowymi za opóźnienie, liczonymi od dnia 3 sierpnia 2019 r., do dnia zapłaty. Ponadto, wniósł o zasądzenie kosztów procesu według norm przepisanych.

W odpowiedzi na pozew pozwana wniosła o oddalenie powództwa w całości i zasądzenie kosztów procesu.

Wyrokiem z dnia 14 stycznia 2021 roku Sąd Rejonowy w Warszawie w punkcie 1 oddalił powództwo; w punkcie 2 zasądził od powoda na rzecz pozwanej kwotę w wysokości 917 zł tytułem zwrotu kosztów procesu.

Apelację od powyższego orzeczenia wywiódł powód, zaskarżając wyrok w całości wniósł o jego zmianę poprzez zasądzenie od pozwanej na rzecz powoda kwoty 600 EUR wraz z odsetkami od dnia 3 sierpnia 2019 r. do dnia zapłaty oraz zasądzenie od pozwanej na rzecz powoda zwrotu kosztów postępowania za obie instancje, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

Orzeczeniu zarzucił: 1) naruszenie przepisów prawa materialnego, tj.: a) art. 8 ust. 1 lit. b) Rozporządzenia (WE) nr 261/2004 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 11 lutego 2004 r. ustanawiającego wspólne zasady odszkodowania

i pomocy dla pasażerów w przypadku odmowy przyjęcia na pokład albo odwołania lub dużego opóźnienia lotów, uchylającego rozporządzenie (EWG) nr 295/91, poprzez przyjęcie, że ostatecznie zrealizowany przez Powoda lot alternatywny spełnia przesłanki z tego przepisu, podczas gdy Powód, akceptując lot alternatywny mający lądować ponad 7 godzin wcześniej niż w rzeczywistości miało to miejsce, uprawniony jest do odszkodowania niezależnie od okoliczności wpływających na opóźnienie pierwotnego lotu. 2) naruszenie przepisów postępowania, tj.: a) art. 87 § 1 w zw. z art. 87 § 2 k.p.c. poprzez umocowanie jako pełnomocnika Pozwanej radcę prawnego M. K., podczas gdy udzielający pełnomocnictwa F. W. nie ma umocowania do udzielania dalszych pełnomocnictw; b) art. 233 § 1 k.p.c. poprzez przekroczenie przez Sąd granic swobodnej oceny dowodów polegające na wyprowadzeniu w oparciu o materiał dowodowy przedstawiony przez Pozwaną wniosku, że spełniła ona ciężący na niej obowiązek podjęcia wszelkich racjonalnych środków i z uwagi na opóźnienie pierwotnego lotu nie miała realnej możliwości uniknięcia powstania opóźnienia w dotarciu do miejsca docelowego Powoda w wysokości ponad 24 godzin, podczas gdy okoliczności mające wpływ na tak znaczne opóźnienie nie noszą przymiotu nadzwyczajności i były zależne wyłącznie od działań Pozwanej.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Sąd II instancji nie prowadził postępowania dowodowego, zatem na podstawie art. 505¹³ § 2 k.p.c. uzasadnienie wyroku obejmować będzie wyjaśnienie podstawy prawnej rozstrzygnięcia z przytoczeniem przepisów prawa.

Apelację uznać należy za bezzasadną, a podniesione w niej zarzuty nie mogły skutkować zmianą zaskarżonego orzeczenia. Zdaniem Sądu Okręgowego Sąd Rejonowy w sposób prawidłowy zgromadził w sprawie materiał dowodowy i w dalszej kolejności dokonał właściwej jego oceny. W konsekwencji ustalił stan faktyczny odpowiadający treści tych dowodów. Dokonane przez ten Sąd ustalenia faktyczne zawarte w uzasadnieniu i rozważania w zakresie oceny materiału dowodowego oraz podstawy prawnej rozstrzygnięcia, Sąd Okręgowy w całości podziela i przyjmuje za własne, czyniąc je równocześnie integralną częścią poniższych wywodów.

Powód w apelacji podniósł zarzuty naruszenia zarówno przepisów prawa materialnego, jak i procesowego. Zarzuty te sprowadzają się do zakwestionowania przyjętej przez Sąd Rejonowy oceny prawnej żądania powoda i uznania, iż w niniejszej sprawie zaistniały nadzwyczajne okoliczności zwalniające pozwanego od odpowiedzialności wynikającej z art. 5 ust. 3 Rozporządzenia nr 261/2004 r. Zdaniem Sądu Okręgowego zarzuty wniesionego środka zaskarżenia należało ocenić jako niezasadne.

Kwestią sporną w niniejszej sprawie było to, czy opóźnienie lotu łączonego zaplanowanego na dzień 2 sierpnia 2019 r. na trasie W. – F. – N. - L. było skutkiem nadzwyczajnej okoliczności wyłączającej obowiązek pozwanego wypłaty odszkodowania za opóźniony lot. Pozwany wskazywał, że opóźnienie powstało w związku z powstaniem warunków meteorologicznych – burzy z piorunami, wiatrów pyłowych oraz silnych podmuchów wiatru wiejącego z prędkością 15 węzłów w porywach do 25 węzłów – uniemożliwiających wykonanie lotu zgodnie z planowanym rozkładem.

Przechodząc do zarzutów apelacji za chybiony należało uznać zarzut naruszenia art. 233 § 1 k.p.c. Przepis ten przyznaje sądowi swobodę w ocenie zebranego materiału dowodowego, zaś zarzut naruszenia tego uprawnienia tylko wtedy można uznać za usprawiedliwiony, jeżeli sąd zaprezentuje rozumowanie sprzeczne z regułami logiki bądź doświadczeniem życiowym. Dla skuteczności zarzutu naruszenia ww. przepisu nie wystarcza samo twierdzenie o wadliwości dokonanych ustaleń faktycznych odwołujące się do stanu faktycznego, który w przekonaniu skarżącego odpowiada rzeczywistości. Konieczne jest wskazanie przyczyn dyskwalifikujących postępowanie sądu w tym zakresie. Jeżeli zaś z określonego materiału dowodowego sąd wyprowadza wnioski logicznie poprawne i zgodne z doświadczeniem życiowym, to ocena sądu nie narusza reguł swobodnej oceny dowodów i musi się ostać, choćby w równym stopniu na podstawie tego samego materiału dowodowego dawały się wysnuć wnioski odmienne (por. wyrok SN z dnia 27 września 2002 r., II CKN 817/00). Zwalczenie oceny dowodów nie może polegać tylko na przedstawieniu własnej, korzystnej dla apelującego wersji ustaleń opartej na jego subiektywnej ocenie, lecz konieczne jest przy posłużeniu się argumentami wyłącznie jurydycznymi wykazanie, że określone w art. 233 § 1 k.p.c. kryteria oceny wiarygodności i mocy dowodów zostały naruszone, co miało wpływ na wynik sprawy. Analizując treść zarzutów

podniesionych w apelacji należy dojść do wniosku, iż stanowią one jedynie niezasadną polemikę z prawidłowymi ustaleniami oraz oceną poczynionymi w toku niniejszej sprawy przez Sąd Rejonowy.

W niniejszej sprawie niekwestionowana było okoliczność, iż powód miał zaplanowany na dzień 2 sierpnia 2019 r., lot łączony na trasie W. – L. z portem pośrednim we F. oraz N., loty te miały być realizowane przez pozwaną. Ostatecznie pozwany odbył podróż lotem alternatywnym zaferowanym przez stronę pozwaną a obsługiwany przez U. A.. Faktem jest, że podczas boardingu na lot z H. do L. powód został cofnięty wobec braku wystawienia mu przez pozwanego biletu na ową trasę. Jednakże okoliczność ta nie przesądza o powstaniu odpowiedzialności po stronie pozwanego albowiem pierwotną przyczyną powstałego opóźnienia niewątpliwie była okoliczność nadzwyczajna w postaci zaistnienia niekorzystnych warunków meteorologicznych uniemożliwiających wykonanie lotu w planowanych godzinach.

Strona pozwana podniosła, że przyczyną opóźnienia lotu o numerze (...) o 1 godzinę i 25 minut były złe warunki atmosferyczne panujące na lotnisku we F., co potwierdzają wyciągi z systemu (...) czy zapisy komunikatorów meteorologicznych (...). W konsekwencji opóźnienie to miało wpływ na utratę przez powoda połączenia z F. do N..

Zdaniem Sądu Okręgowego okoliczność wystąpienia burzy z piorunami oraz silnych wiatrów niewątpliwie stanowi zdarzenie o charakterze zewnętrznym, na które przewoźnik nie miał wpływu i któremu nie mógł zapobiec, pomimo podjęcia wszelkich racjonalnych środków. Tym samym, Sąd pierwszej instancji zasadnie uznał, że wyłączona została odpowiedzialność linii lotniczych za opóźnienie przedmiotowego lotu. Sąd Rejonowy wskazał, że nie budzi co do zasady wątpliwości, że niekorzystne warunki meteorologiczne i spowodowane nimi decyzje służb kontroli lotów, mogą stanowić nadzwyczajną, niezależną od przewoźnika lotniczego przyczynę, jeżeli nie mógł jej racjonalnie przewidzieć i uwzględnić w ramach normalnego wykonywania działalności w danym czasie. Podkreślenia wymaga okoliczność, że strona pozwana udowodniła – choćby przedkładając raport (...) złe warunki atmosferyczne panujące na lotnisku we F.. W konsekwencji zdaniem Sądu Okręgowego pozwany nie miał realnej możliwości uniknięcia powstałego opóźnienia. Biorąc pod uwagę powyższe za niezasadny należało uznać zarzut naruszenia art. 233 § 1 k.p.c.

Odnosnie zarzutu naruszenia prawa materialnego należy wskazać, że zgodnie z treścią art. 5 ust. 3 rozporządzenia nr 261/2004 obsługujący przewoźnik lotniczy nie jest zobowiązany do wypłaty rekompensaty przewidzianej w art. 7, jeżeli może dowieść, że odwołanie jest spowodowane zaistnieniem nadzwyczajnych okoliczności, których nie można było uniknąć pomimo podjęcia wszelkich racjonalnych środków. Zgodnie z utrwalonym orzecznictwem za „nadzwyczajne okoliczności” w rozumieniu art. 5 ust. 3 rozporządzenia nr 261/2004 można uznać zdarzenia, które ze względu na swój charakter lub swoje źródło nie wpisują się, jako nieodłączny element, w ramy normalnego wykonywania działalności danego przewoźnika lotniczego i nie pozwalają mu na skuteczne panowanie nad nimi, przy czym te dwie przesłanki muszą być spełnione kumulatywnie (wyroki: z dnia 4 kwietnia 2019 r., G., C-501/17, EU:C:2019:288, pkt 20; z dnia 12 marca 2020 r., F., C-832/18, EU:C:2020:204, pkt 38). Sąd Rejonowy prawidłowo przyjął na kanwie niniejszej sprawy, że pozwany udowodnił zaistnienie okoliczności zwalniających go z obowiązku wypłaty odszkodowania, o którym mowa w art. 7 ust. 1 ww. rozporządzenia.

Stosownie do punktu 14 preambuły powoływanego rozporządzenia „podobnie jak w konwencji montrealskiej, zobowiązania przewoźników lotniczych powinny być ograniczone lub ich odpowiedzialność wyłączona w przypadku gdy zdarzenie jest spowodowane zaistnieniem nadzwyczajnych okoliczności, których nie można było uniknąć pomimo podjęcia wszelkich racjonalnych środków. Okoliczności te mogą, w szczególności, zaistnieć w przypadku destabilizacji politycznej, warunków meteorologicznych uniemożliwiających dany lot, zagrożenia bezpieczeństwa, nieoczekiwanych wad mogących wpłynąć na bezpieczeństwo lotu oraz strajków mających wpływ na działalność przewoźnika”.

W konsekwencji przewoźnik chcąc zwolnić się od odpowiedzialności w rozumieniu przepisów rozporządzenia musi dowieść, że nawet przy użyciu wszystkich zasobów ludzkich i materiałowych oraz środków finansowych, jakimi dysponował, w sposób oczywisty nie mógł – bez poświęceń niemożliwych do przyjęcia z punktu widzenia możliwości jego przedsiębiorstwa w tym momencie uniknąć sytuacji, w której zaistniałe nadzwyczajne okoliczności skutkowały opóźnieniem lotu.

Ze wskazanych w niniejszej sprawie okoliczności wynika, że nadzwyczajna okoliczność w postaci zjawisk meteorologicznych miała wpływ na poprzedni lot obsługiwany przez tego samego przewoźnika, a zatem jak wynika z wyroku TSUE z 11 czerwca 2020 r. (C-74/19) przewoźnik mógł zwolnić się z odpowiedzialności powołując się na nadzwyczajną okoliczność dotyczącą wcześniejszego lotu (z W. do F.).

Podkreślenia wymaga okoliczność, że strona pozwana zorganizowała powodowi lot alternatywny voucher na hotel oraz taksówkę, natomiast jak słusznie wskazał Sąd pierwszej instancji powstałe w późniejszym czasie okoliczności powodujące problemy z kontynuowaniem rejsu nie mogą przesądzać o fakcie zaistnienia nadzwyczajnych okoliczności powodujących opóźnienie lotu na pierwszej z tras, albowiem powstałe w ten sposób opóźnienia i niedogodności są skutkiem zaistnienia okoliczności nadzwyczajnych. Mając na uwadze charakter przyczyny opóźnienia lotu W. - F., czas jej wystąpienia, skutki jakie spowodowała, należy stwierdzić, że pozwany nie miał realnej możliwości podjęcia działań mogących w sposób realny wpłynąć na terminowe wykonanie przedmiotowego lotu.

Wobec czego stwierdzić należało, że nie doszło do naruszenia art. 8 Rozporządzenia nr 261/2004 poprzez niewłaściwe przyjęcie przez Sąd I instancji, że zrealizowany przez powoda lot alternatywny spełnia warunki wskazanego przepisu.

Podniesiony przez powoda zarzut naruszenia treści art. 87 § 1 k.p.c. w zw. z art. 87 § 2 k.p.c., a polegający na nieprawidłowym umocowaniu pełnomocnika do reprezentowania pozwanej w niniejszej sprawie przez F. W., również nie zasługuje na uwzględnienie. W tym miejscu przytoczyć należy treść art. 16 ustawy o zasadach uczestnictwa przedsiębiorców zagranicznych i innych osób zagranicznych w obrocie gospodarczym na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej (t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 994), zgodnie z którym przedsiębiorca zagraniczny tworzący oddział jest obowiązany ustanowić osobę upoważnioną w oddziale do reprezentowania przedsiębiorcy zagranicznego. W konsekwencji twierdzenia powoda w zakresie udzielenia pełnomocnictwa przez osobę nieuprawnioną nie zasługują na uwzględnienie. Zgodnie z treścią przytoczonej ustawy F. W. jako osoba reprezentująca zagranicznego przedsiębiorcę w oddziale był upoważniony do udzielenia pełnomocnictwa procesowego w imieniu pozwanej. Tym samym argumentacja apelacji w tym zakresie podlegała negatywnej ocenie.

W świetle tych okoliczności, na podstawie art. 385 k.p.c., apelacja powoda podlegała oddaleniu jako niezasadna.

Rozstrzygnięcie w zakresie kosztów procesu w instancji odwoławczej zostało wydane w oparciu o treść art. 98 § 1 k.p.c., tj. zgodnie z zasadą odpowiedzialności za wynik procesu. Na koszty te złożyło się wynagrodzenie zawodowego pełnomocnika strony pozwanej w kwocie 450 zł obliczone na podstawie § 2 pkt. 3 w zw. z § 10 ust. 1 pkt. 1 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz.U. z 2015 r., poz. 1804), według stanu na dzień wniesienia apelacji.

Bożena Miśkowiec